

*Verena Tibljaš, dipl. knjiž.
Gradska knjižnica Rijeka*

LABORATORIJ KREATIVNOSTI U SRCU GRADA

“Ovo je još jedino mjesto u gradu u koje se nije uspio uvući kaos s Korza”, kaže Saša Dmitrović, riječki antikvar i tata sedmogodišnje Ane koja svoje slobodno vrijeme provodi u Striboru. Tatino radno okruženje jednako je mirno i knjižno, ali Striborove boje i aktivnosti dodatni su razlog zbog kojeg Ana pobjegne od tate na dva-tri sata dnevno i nestane u svijetu koji je njoj primjereniji. A tu se nađe od svega pomalo, za onoga koji želi tražiti. Knjiga ilustriranih kistovima cijele čete suvremenih i starijih hrvatskih i svjetskih ilustratora, priča ispisanih perima pisaca živućih i već odavno pokojnih. Stripova, časopisa, društvenih igara, multimedije, zvučnih knjiga, glazbe za opuštanje. Ali ne samo to. U Striboru se uvijek nešto događa!

Utorkom u 18 baš je neka gužva. Predškolci se okupljaju u engleskoj igraonici Playschool i, igrajući se, uče prve riječi jednog stranog jezika koji će im u velikoj mjeri, ma čime se u životu bavili, svakako trebati. Njihovi roditelji za to vrijeme strpljivo čekaju listajući knjige iz roditeljske zbirke ili časopise, pregledavajući letke preporuka knjiga za bolje roditeljstvo. U isto vrijeme neki puno odrasliji klinici u Korneru za mlade ozbiljno raspravljaju o znanstvenoj ili sasvim običnoj fantastici u radionici kreativnog pisanja Laboratorij fantastike. Postat će pravi pisci, naumili su. Polaznici imaju od 11 do 21 godine. Iako su pozvani samo tinejdžeri (13 do 19), neki nisu mogli izdržati da napune 13, a neki su lagali o svojim godinama samo da ne budu odbačeni kao prestari. Radionicu vodi riječki autor fantastike Zoran Krušvar i strpljivo iščitava njihove probne uratke, secirajući poput kirurga redak po redak, ne bi li izbrusio izraze koji će jednom, kad dovoljno odrastu, biti dostojni ukoričenog izdanja. Ovih dana imali su slatke brige, čitajući Macanove romane i priče te pišući recenzije njegovih djela. I Macan je, tamo u Zagrebu, imao svoj zadatak. Iščitavao je njihove priče i pripremao svoje bespoštedne kritike. Bili su to pravi dvoboji recenzija, oči u oči, Darko Macan i svaki član Laboratorija!

Srijeda je ilustrirana i tako već neko vrijeme. Od 17 do 19, umrljani do lakta i brade, Mali kućni majstori mrljaju bojama i stvaraju neku ljepšu stvarnost u Striboru. Uređuju interijer, izrađuju satove, police, čudnovata bića i cijela sela i gradove, a usput uče miješati boje i stare stvari pretvarati u nove. Mladi likovni umjetnik Ivo Matošić, i inače zadužen za "knjižnične kućne majstorije", živi za svoje srijede s djecom od 9 do 12 godina koji se ne boje svoju maštu ostaviti otključanom. "Učitelj" ima samo 27 godina ali i neizmjereno povjerenje malih polaznika. I ništa ne ostaje nepočišćeno nakon mrljanja!

A je li se i vama koji put dogodilo da ne možete otvoriti ulazna vrata vaše omiljene knjižnice (Stribora)? I to ne zato što su teška, a vi nejaki, već zato što su (Ah! Kako se samo usuđuju biti!) zaključana? Jeste li se ikada zapitali zašto? (Dobro je postavljati pitanja koja počinju sa "Zašto..?"!). Četvrtkom ujutro Stribor je zatvoren za posudbu, ali ono što posebno ljuti sve koji ne čitaju natpise, a htjeli bi ući, glasovi su koji dopiru iznutra. Unutra su, a prave se da ne rade! Riječke vrtičke grupe i razredni odjeli riječkih osnovnih škola unaprijed najavljuju svoje grupne posjete Striboru. Jer ta jutra razbiju uobičajenu svakodnevicu!

Četvrtkom popodne djeca od 7 do 10 godina uče svoje prve riječi talijanskog. "Maestra" je lani bila maturantica Talijanske gimnazije, no njena mladost također nije bila prepreka ozbiljnom radu. Ove godine morala se rasti sa svojim malim Talijanima, oteo nam je Zagreb i studij u njemu. No pronašli smo joj dostojnu zamjenu! Sanja je odnedavno knjižničarka, a od nešto ranije profesorica talijanskog. Idealan spoj za Prime parole (prve riječi) talijanskog.

Svakog trećeg petka u mjesecu, u 18 sati, okuplja se četa školaraca od 8 do 11 godina u čitateljskom klubu Čarobna kućica. Klub predvodi devetogodišnjakinja koja pohodi sve Striborove radionice za svoju dob. I baš je poželjela nešto svoje, nešto kao "onaj Book cafe Moljac koji imaju tinejdžeri". Desetak ljubitelja knjige i čitanja tako jednom mjesečno raspravlja o pročitanoj, igrajući usput zanimljive igre znanja i provjere pročitanoj, preporučujući međusobno knjige i autore koje vole čitati.

Jedne subote u mjesecu, u 11 sati, desetak cura i jedan dečko raspravlja o svojim knjigama. To je taj Book cafe Moljac koji traje već godinama. Proizišao iz projekta Mladi za mlade koji u Striboru

živi od 2001., ovaj čitateljski klub jedina je preživjela radionica iz tog projekta koja kontinuirano okuplja mlade od 13 do 19 godina. Klub vodi ista djevojka koja je klub i osnovala, presretna što je konačno uspjela pronaći mlade koji poput nje gutaju knjige iz teen zbirke ali i one s odjela odraslih. Vesna danas studira bibliotekarstvo u Zagrebu, unatoč našem uvjerenju da će jednog dana biti zapravo zanesena književnica. No, to joj nitko i ne može zabraniti, a najmanje knjižnica kad se u njoj jednog dana zaposli!

Ponedjeljkom jednom mjesečno mali čakavci imaju svoje susrete u Striboru. U veljači maškarani, u drugim mjesecima posve ozbiljni u svom nastojanju da domaću riječ otrgnu zaboravu. Pod nazivom Ča? Ča? Ča?, ova radionica ide već petu godinu zaredom. Nezauzete ponedjeljke i petke ponekad zaposjednu autori za djecu.

A subote..? Već desetu godinu zaredom u 11 sati ujutro prava je buka i graja u Striboru. Stižu uzbuđeni predškolci, vukući roditelje za ruku, žureći da ne zakasne na svoju omiljenu priču i igru nakon nje. Žao nam je samo što nemamo mjesta i za roditelje na priči! Jer smisao nije samo sat priče tjedno, već razvijanje navike čitanja svom djetetu u svakoj prilici! Nadamo se boljim uvjetima u novoj zgradi.

Trenutno tražimo i najstariju slikovnicu u gradu, i to ćemo činiti punih godinu dana. Riječani imaju slatke brige: zaroniti u svoje privatne, kućne zbirke slikovnica i pronaći najstariju. Stribor će skupljati blago i nakon godinu dana prirediti pravu prašnjavu izložbu.

A do tada..? Čitamo, igramo se, razgovaramo, družimo se i... uživamo u tome. "Na jedinom mjestu u središtu grada u koje se nije uspio uvući kaos..", al' se uvukla kreativnost.

Provjerite zašto!